

Stamboom: vind uw roots

Als elfjarige stapte ze op haar fiets en ging elk gemeentehuis in haar omgeving af. Haar opa inspireerde haar daartoe. Hij vertelde de mooiste verhalen, bijvoorbeeld over hoe een voorvader onder Napoleon in het leger had gediend. Dat inspireerde dr. Martine Zoeteman-van Pelt om te onderzoeken hoe haar familie in elkaar zit. Deze zoektocht duurt tot de dag van vandaag. Ze werkt inmiddels twintig jaar bij het CBG|Centrum voor familiegeschiedenis in Den Haag en vertelt hoe ook u uw roots kunt ontdekken.

DOOR: ARIE DEKKER

MARTINE ZOETEMAN-VAN PELT

In een alledaags kantoor op de tweede verdieping van het Nationaal Archief neemt Zoeteman-van Pelt plaats. Meteen al vertelt zij ons waarom het zo ontzettend belangrijk is om je familiegeschiedenis uit te zoeken.

‘Het is voor mij een verrijking. Het geeft me een gevoel van dankbaarheid. Ik ben de eerste geweest die naar de universiteit mocht van de familie en dat weet ik ook door dat stamboomonderzoek. Het voelt alsof ik op de schouders sta van mijn voorouders, die steunen mij. Je weet waar je vandaan komt, daar hoeft je niet naar te zoeken, dus kun je zelf vooruit.’ Ze voegt daaraan toe: ‘Iedereen wil weten waar hij vandaan komt, hoe het zit met de familie. We zoeken iets gemeenschappelijks: waar hoor ik bij?’

Wat de reden ook mag zijn, Zoeteman-van Pelt vertrouwt ons toe dat het helemaal niet nodig is om naar het CBG te gaan om uw stamboom uit te diepen. U kunt het namelijk ook helemaal zelf doen. Wij zetten daarom

‘Het **interessantst**: lessen die uw **verre voorouders** u kunnen leren.’

samen met deze deskundige de stappen op een rij voor uw eigen stamboomonderzoek.

Stap 1: oriëntatie

De eerste, en meest eenvoudige stap, is het raadplegen van bronnen die u direct tot uw beschikking heeft. U kunt bijvoorbeeld in uw directe familie rondvragen. Probeer zoveel mogelijk vast te leggen op het gebied van namen, geboorteplaatsen en bijvoorbeeld oude overlijdenskaarten. Met deze informatie creëert u een overzichtelijk beginpunt voor uw onderzoek. Een goede start kan ook worden gevonden bij DNA-onderzoeken voor consumenten, zoals bijvoorbeeld MyHeritage en AncestryDNA. Niet vanwege de landkaart die uw afkomst weergeeft die hier vaak bij zit, waarvan Zoeteman-van Pelt nadrukkelijk vertelt dat deze vaak nog erg inaccuraat zijn, maar door uw zogenaamde *matches*. Een DNA-match laat zien met welke, al geregistreerde, mensen u een groot deel DNA deelt. En met deze kennis heeft u misschien al meteen een deel van uw stamboom compleet.

Stap 2: raadpleeg het archief

U heeft een goede basis en het is nu aan u om hiermee een overzichtelijke stamboom te maken. Dit kunt u doen door uw zoektocht voort te zetten bij de burger-

lijke stand en het CBG. Beide beschikken namelijk over informatie waarmee u uw stamboom kunt uitbreiden. Zo zijn in de kelder van het CBG meer dan zes miljoen zogenaamde persoonskaarten te vinden. Een persoonskaart geeft op een eenvoudige, overzichtelijke manier de levensloop van een persoon weer. Zo kunt u (vanaf 1939) bijvoorbeeld vinden wat het beroep van iemand was, met wie hij getrouwd is en, misschien wel het belangrijkste, wat de namen van zijn kinderen en ouders zijn. Ook kunt u bij de burgerlijke stand geboorte-, huwelijks- en overlijdensaktes raadplegen. Hierop staan vaak de ouders en kinderen van iemand vermeld. Nu denkt u misschien uren te moeten reizen naar en zwoegen in een stoffig archief. Zoeteman-van Pelt benadrukt dat dit niet nodig is: ‘Het archief van de burgerlijke stand zit al bijna helemaal in de computer. Dat is gratis te raadplegen via WieWasWie.nl, waar men gewoon op de eigen naam kan zoeken. Bovendien kan je de persoonskaarten laten kopiëren en opsturen.’

Stap 3: verdieping

Voor sommigen eindigt hun zoektocht bij de stamboom die u nu heeft opgesteld, maar dat is zonde volgens de genealoog. Zij vertelt dat juist het interessantste deel van uw zoektocht nog moet komen: de verhalen en lessen

die uw verre voorouders u kunnen leren. ‘Al die data en plaatsen, dat is saai: dat is geen verhaal. Het is slechts de kapstok waaraan je je familiegeschiedenis gaat hangen. Kijk bijvoorbeeld hoeveel kinderen je voorouders hadden, of er kinderen zijn overleden, welke carrièreveranderingen je voorouder heeft meegemaakt en ga zo maar door.’ Het makkelijkst is om weer familie te raadplegen. Elke familie heeft natuurlijk de verhalen waar zij trots op zijn van ouders en grootouders. Deze kunnen u helpen bij het aanvullen van uw stamboom. Bij familie houdt het echter niet op. U kunt ook bijvoorbeeld via de website Delpher.nl verder zoeken. Hier kunt u met trefwoorden vermeldingen van familieleden in kranten, boeken en tijdschriften vinden.

»

Famillement

Voor zowel beginnende stamboomonderzoekers als ervaren genealogen organiseert het CBG | Centrum voor familiegeschiedenis het Famillement, het grootste familie-historisch evenement van Nederland.

Dit gebeurt samen met het Stadsarchief Amsterdam op 27 juni 2020. Tussen 10:00 en 18:00 uur kunt u terecht bij het Stadsarchief (Vijzelstraat 32) en het DeLaMar Theater (Marnixstraat 402) voor een dag vol inspirerende activiteiten. Toegang is gratis.

Volgens de organisatie wordt het een gevarieerde dag met interviews, lezingen, workshops en rondleidingen.

Bovendien is er een informatiemarkt en zijn er meerdere tentoonstellingen te bezoeken. Zo is er bijvoorbeeld in de exporuimte van het Stadsarchief een tentoonstelling over het Aalmoezeniersweeshuis ingericht. De innameboeken van vondelingen en wezen geven een indringend en persoonlijk beeld van de armste bewoners van de stad.

Onderwerpen die tijdens het evenement aan bod komen, zijn onder andere ontwikkelingen op het gebied van DNA-onderzoek, regionale geschiedenis en migratie. Verder zullen er 'meet & greet'-sessies met experts worden georganiseerd, en krijgen (amateur)genealogen in de vorm van GenTalks een podium om in korte presentaties hun onderzoekservaring en tips te delen.

Stap 4: publiceer het

Nu uw stamboom compleet is en voorzien is van de nodige context, denkt u misschien dat u klaar bent. Er is nog een laatste stap die volgens Zoeteman-van Pelt mogelijk het belangrijkste is: laat al uw onderzoek niet verloren gaan. 'Bewaar het voor de eeuwigheid, publiceer

het. Want je kunt wel leuk onderzoek doen, maar wie weet is je verre achterneef van plan ook al dit onderzoek te doen, dus dubbel werk, dat is zonde.' Dit klinkt misschien als veel werk, maar volgens Zoeteman-van Pelt zijn daar meer dan genoeg tips over te vinden op het internet, bijvoorbeeld op de website van het CBG.

Verslavend

Nu we de vier stappen hebben doorlopen denkt u misschien dat stamboomonderzoek een enorm werk is, maar volgens de expert op het gebied van genealogie is dat geen probleem. 'Een waarschuwing: als je er eenmaal aan begint, ben je verkocht. Echt waar, ik hoor het van veel mensen. Het werkt verslavend. Je zoekt steeds een stapje verder terug. Als je denkt "ja, nu heb ik voor mezelf wel een end gevonden", is het vervolgens "Oh, van mijn partner is het ook leuk om uit te zoeken" en dan begint het hele verhaal weer opnieuw.' Als u starten of doorgaan met het maken van uw stamboom uitdagend vindt, kom dan naar het Famillement op 27 juni 2020 (zie kader). Bij deze bijeenkomst in Amsterdam krijgt u alle middelen aangereikt voor uw eigen stamboomonderzoek. ●

Meer informatie: www.cbg.nl

